

## άνεμος

**άνεμος, ο**, ουσ. [αρχ. άνεμος], ο άνεμος· (στη νεοαργκό) πανέμορφη και αεράτη κοπέλα: «άνεμος, σου λέω, η καινούρια του γκόμενα!». (Ακολουθούν 22 φρ.)·

- *άι στον άνεμο!* πολύ πιο ηπιότερη έκφραση από το *άι στο διάβολο!* λ. διάβολος·

- *αν δε φυσήξει άνεμος, κλωνάρι δε σαλεύει*, βλ. λ. [κλωνάρι](#)·

- *άνεμος που δε σε βλάπτει, άφησέ τον να φυσάει*, όταν κάποιος εχθρός σου δεν μπορεί να σε βλάψει, αγνόησέ τον: «και τι σε νοιάζει που δε σε χωνεύει; Άνεμος που δε σε βλάπτει, άφησέ τον να φυσάει». Πολλές φορές, της φρ. προτάσσεται το *μωρέ*. Συνών. *γάιδαρο που δε σε βλάπτει, άφησέ τον να γκαρίζει / σκυλί που δε σε βλάπτει, άφησέ το να γαβγίζει / το φίδι που δε σε βλάπτει, να ζήσει χίλια χρόνια*·

- *άσ' το να πάει κατ' ανέμου!* βλ. συνηθέστ. *άσ' το να πάει στο διάβολο!* λ. διάβολος·

- *άσ' τον να πάει κατ' ανέμου!* βλ. συνηθέστ. *άσ' τον να πάει στο διάβολο!* λ. διάβολος·

- *έφυγε σαν τον άνεμο*, έφυγε με μεγάλη ταχύτητα, με μεγάλη σπουδή: «μόλις έμαθε πως οι φίλοι του είχαν μπλεχτεί σ' έναν καβγά λίγο παρακάτω, έφυγε σαν τον άνεμο να πάει να τους βοηθήσει»·

- *η κόρη του ανέμου*, βλ. λ. [κόρη](#)·

- *κάνει τον άνεμο κουβάρι*, **α.** χάνει τον καιρό του, ματαιοπονεί: «είναι τόσο χάλια η επιχείρησή του, που όσο και αν προσπαθεί να βάλει μια τάξη, κάνει τον άνεμο κουβάρι». **β.** πρόκειται για πολύ βίαιο και αυταρχικό άτομο: «δεν μπορεί κανένας να του επιβληθεί, γιατί είναι άτομο που κάνει τον άνεμο κουβάρι»·

- *ο γιος του ανέμου*, βλ. λ. [γιος](#)·

- *όποιος σπέρνει ανέμους, θερίζει θύελλες ή όποιος σπέρνει ανέμους, θερίζει τρικυμίες*, έκφραση που δηλώνει πως, όταν κάποιος δημιουργεί έκρυθμες καταστάσεις σε ένα κοινωνικό σύνολο, υφίσταται τελικά συνέπειες πολύ χειρότερες από αυτές που δημιούργησε·

- *ορμώ σαν τον άνεμο*, κινούμαι, χιμώ εναντίον κάποιου ή κάποιων με ορμή, με βιαιότητα (όπως και ο άνεμος): «μόλις τους είδε, όρμησε σαν τον άνεμο καταπάνω τους και τους σκόρπισε»·

- *πάει όπου φυσάει ο άνεμος*, είναι καιροσκόπος, πηγαίνει κάθε φορά με το μέρος του ισχυρότερου ή με εκείνο το πολιτικό κόμμα από το οποίο μπορεί να αποκομίσει προσωπικά οφέλη: «δεν μπορείς να του έχεις εμπιστοσύνη, γιατί πάει όπου φυσάει ο άνεμος»· βλ. και λ. *ό.φ.α*·

- *πάω κατ' ανέμου*, βλ. συνηθέστ. *πάω κατά διαβόλου*, λ. διάβολος·

- *περί ανέμων και υδάτων*, άσκοπο κουβεντολόι, που γίνεται μόνο και μόνο για να περάσει η ώρα: «καθόμασταν και κουβεντιάσαμε περί ανέμων και υδάτων». Αναφορά στο ομώνυμο βιβλίο του Θεοφράστου·

- *πνέει (ένας) άνεμος...*, υπάρχει τάση, διάθεση, επικρατεί κατάσταση...: «μετά τα νέα οικονομικά μέτρα της κυβέρνησης, πνέει άνεμος αισιοδοξίας στο λαό || μετά το νέο Σύνταγμα που ψηφίστηκε στη βουλή, πνέει ένας άνεμος ελευθερίας στον τόπο μας»·

- *σκόρπισε στους πέντε ανέμους*, **α.** διαλύθηκε, διασκορπίστηκε κάτι: «κάποτε ήμασταν μεγάλη παρέα, αλλά σκόρπισε στους πέντε ανέμους, γιατί ο καθένας τράβηξε το δρόμο του». **β.** (για χρήματα ή περιουσία) κατασπαταλήθηκε άσκοπα: «όση περιουσία του άφησε ο πατέρας του, τη σκόρπισε στους πέντε ανέμους»·

- *τα πήρε ο άνεμος*, βλ. φρ. *τα σκόρπισε ο άνεμος*. (Λαϊκό τραγούδι: *ζωή γεμάτη πίκρες και καημοί με αίμα και με*

ιδρώτα τρώμε το ψωμί, ακόμα και στον έρωτα η φτώχεια μας πικραίνει όλα ο άνεμος **ο άνεμος τα παίρνει**·

- τα σκόρπισε ο άνεμος, διέλυσε, διασκόρπισε κάτι: «όλα μου τα όνειρα τα σκόρπισε ο άνεμος». (Λαϊκό τραγούδι: τα σκόρπισε **τα σκόρπισε ο άνεμος** και πήγανε και πήγανε χαμένα)·

- το σπίτι των ανέμων, βλ. λ. [σπίτι](#)·

- τον πήρε ο άνεμος, απέτυχε, καταστράφηκε οικονομικά: «έκανε παράτολμα ανοίγματα στη δουλειά του και τον πήρε ο άνεμος»·

- φτερό στον άνεμο, βλ. λ. [φτερό](#)·

- φυσάει (ένας) άνεμος... ή φύσηξ' (ένας) άνεμος..., βλ. λ. πνέει (ένας) άνεμος.

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας